

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 18 DECEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 18 omtrent regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 85 omtrent zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 December.

Gisteren is in de Tweede Kamer de algemeene beradslaging geopend over de begroting van het departement van Justitie. Zij was even verward als langdradig, en naar het ons voorkomt, vrij onbeduidend en alzoo nutteloos.

Men heeft weer op nieuw ter sprake gebracht de niet naleving van het 5e additioneel artikel der grondwet, nadat reeds bij de algemeene discussie over de begroting dat punt wijdloopig over en weer was behandeld. Wij hadden vermoed, dat dit punt zou worden beschouwd als te zijn afgehandeld. Maar het bleek weldra, dat wij hadden gerekend buiten de waard, dat is buiten de spraakzucht van velen, die de behoefte gevoelen om ééne en dezelfde zaak drie- en viermaal te bepraten, zonder er zich aan te storen of zij al of niet is uitgeput. Er waren verscheidenen, die met een onbegrijpelijk ernst zich beklagen, dat zij een eed op de grondwet hebben afgelegd, en daarom niet vermogen de begroting goed te keuren en alzoo slechts hunne stem aan ééne credietwet zouden kunnen geven. En toch zij mistrouwen den minister niet; integendeel zij verlangden, dat hij zijne portefeuille behouden zal. Wat beteekent die comédie?

De minister heeft daarin aanleiding gevonden, om op nieuw over zijne positie te spreken, en wij vermelden niet genoeg, dat hij ditmaal werkelijk een verzoenen den toon heeft aangeslagen. Hij verklaarde, dat zijne belofte niet was geweest om met zijne demissie te dreigen en alzoo eenig geweld op de Kamer uit te oefenen; maar dat hij begrepen had en nog begreep, dat hij geen minister kon blijven, als hij moest gebukt gaan onder het verwijt, dat hij aan zijnen pligt te kort was gebleven. En daarin heeft de minister het regt op zijne zijde. Wil de Kamer den minister behouden, dat zij zulks dan met eere verrigte; maar hem niet verlage in zijne eigene, noch in de publieke opinie. Wij kunnen ons ten slotte niet vereenigen met de verklaring die de minister geeft van het 5e additioneel artikel, als had het hem twee jaren tijds verleen, om zijne organieke wetten tot stand te brengen, nadat reeds het vorig ministerie een jaar nutteloos had verbruikt. Wij vergenoegen ons met den minister te verschoonen met het *axioma*, dat niemand tot het onmogelijke gehouden is.

Sommige sprekers hebben er op aangedrongen dat spoedig zouden worden aangeboden de nieuwe ontwerpen van strafwetgeving. De minister heeft zulks niet willen toezeggen, omdat hij vermeent geen tijd te hebben, om dat onderwerp spoedig met dien ernst te behandelen, dien het verdient. Wij prijzen gaarne den ijver van vele leden der Kamer. Maar zij moesten zich toch herinneren, dat één mensch maar één weg gaat, zoo dat hij derhalve niet te gelijker tijd op vele wegen zijn kan.

Andere leden der Kamer begrepen, dat het onmogelijk was de wetboeken van strafwetgeving spoedig in behandeling te nemen. Zij sloegen daarom voor, dat de minister eenige partiële verbeteringen zou voorstellen. Ofschoon de heer van Rosenthal niet ongeneigd scheen, om, waar het mogelijk is, partiële wijzigingen voor te dragen, zoo gaf hij nogtans te regt aan de Kamer te kennen, dat het dikwerf gevaarlijk is een greep te doen in een stelsel, omdat men door zulken greep het geheel zou kunnen desorganiseren.

Na deze algemeene beradslaging gaat de Kamer over tot de discussie der artikelen, welke allen, na eenige meest onbeduidende woordenwisseling, werden aangenomen. Daarop maakt alleen uitzondering het artikel, dat het traktement der scherpregeters en hunne assistenten op f 14,170 stelt, en met groote meerderheid wordt verworpen.

In de avondzitting is het Hoofdstuk IV (Justitie) afgehandeld, en in zijn geheel met 56 tegen 6 stemmen aangenomen. Daarna is algemeene discussie over Hoofdstuk V (Hervormde Eeredienst) geopend.

Heden heeft de Tweede Kamer, na eene vrij lange discussie, hoofdstuk V der staatsbegroting aangenomen met 47 tegen 16 stemmen.

Vervolgens is hoofdstuk VI (R. K. Eeredienst) aangenomen met 54 tegen 6 stemmen.

Open Brief. — Een Katholijk Nederlander aan zijne Landgenooten.

VI.

Zoo zijn zij dan, die twee vijfde gedeelten der bevolking van Nederland, verslagen door hen, die er zooveel belang bij hadden, al de levende krachten der Nederlandsche natie bijeen te houden onder dezelfde banier van Vaderland en zelfsbewoud! Terwijl van meer dan één kant het gevaar onzen bodem bedreigt, terwijl onze nationaliteit, onze vrijheid, al wat den mensch dierbaar is, cerlang voor vreemd geweld blootstaat; juist dat oogenblik kiest men uit om de krachten, die men tot weerstand zoo hoog noodig heeft, te verdeelen, ja om de eene helft der natie tegen de andere in het harnas te jagen: O dwaasheid! waarvan men de weder-gade in geen ander land der wereld vinden zal. In plaats van den gemeenschappelijken vijand, die weldra zal oprukken, wel vereenigd en in wel gesloten slagorde af te wachten, verwijderd men geheel het centrum des legers; dat centrum, dat de natuurlijke verbinding en overgang van den regtervleugel tot den linkervleugel uitmaakte; dat centrum, dat met den regtervleugel door gehechtheid aan stellige beginselen, en met den linkervleugel door afkeer van verouderde misbruiken sympathiseerde; dat alzoo met beiden verwant, het vereenigingspunt van beiden moest uitmaken!

Zonderlinge strategie voorwaar, waardoor men het getal der strijdenden met de helft vermindert, en de beide vleugels, die elkander wederkeerig terngstooten, onmiddellijk bij en naast elkander brengt! Tusschen die twee nitersten kan thans de strijd niet lang meer uitblijven, en die strijd zal te heviger zijn, daar alle tegenwicht moet wegvallen, als de derde partij, die het centrum uitmaakte, uit het leger wordt verjaagd. Zeldzaam talent inderdaad, dat men gehad heeft om eenen scheidsmuur op te rigten, aan de ééne zijde, waarvan de onderling verdeelde protestantsche partijen den vijand afwachten — terwijl aan de andere zijde de gematigde tusschenpartij der Katholijken tot eene hatelijke werkeloosheid wordt gedomd. Kome de vijand, en zoo zal hij wellicht slechts de helft van Nederland tegenover zich zien; terwijl de wederhelft tegen wil en dank met over elkander geslagen armen den afloop zal aanstaren van een gevecht, waar buiten men haar gesloten heeft. En die afloop zal wel niet twijfelachtig zijn, daar waar men zoo roekeloos verdeelde, verminderde, verbitterde, in plaats van, zoo als het een goed veldheer betaamt, alle beschikbare krachten te bezigen en tot hetzelfde doel eenparig te doen samenwerken.

Die scheidsmuur, onverstand heeft hem opgetrokken, onverstand van lieden, die men teregt de blinde leiders der blinden noemen mag. Men was zoo gewoon over de Katholijken en hunne belangen vrijelijk en zonder controle te beschikken, dat men er zich aan gewend had, hen als niets te tellen, hun bestaan te ignoreeren. Hoe kon men iets kwetsen, iets beleedigen, iets miskennen, dat eigenlijk, zoo meende men in zijne verwatenheid, geacht moest worden niet te bestaan, daar het zoo zelden van zich liet hooren, zoo zelden iets van zich liet zien? Men vergat daarbij de gulden les, dat aan alles, ook aan het geduld een einde komt, en dat zelfs het vreesachtige hert, als het al te fel gejaagd wordt zich plotseling omwendt, en zijnen vervolgers gevaarlijke wonden toebrengt. Dat gevoel: *alles is verloren*: o het is zoo roekeloos het op te wekken; en dat heeft men gedaan, dat heeft men althans willen doen, door het onwaardig spel, dat men met de Katholijken heeft gespeeld.

Achter dien hoogen scheidsmuur staan wij nu geplaatst, werkeloze maar niet gedachteloze toeschouwers van wat er met Nederland, door de worstelingen der fel op elkander gebeten protestantsche partijen en het geweld van buiten staat te gebeuren. Achter dien scheidsmuur staan wij, het katholieke niet-volk en aan de andere zijde staan de Nederlanders van den echten stempel der Protestanten. Zoo toch vindt men goed het Nederlandsche volk dat één en daarom eendragtig behoort te zijn, door smaadvolle onderscheiding te verdeelen.

En nu rigt de Schrijver een gemoedelijk woord tot brave en regtschapene Protestanten, hoedanige er, den

Hemel zij dank, nog velen gevonden worden, en die, zoo ze den moed hadden zich openlijk te toonen en rondborstig de taal wilden spreken van hun hart, ongetwijfeld een grooten invloed ten goede zouden kunnen uitoefenen. Zonder dat, zou men moeten aannemen, dat Nederland onherroepelijk verloren is, blind voor de onheilen, die het bedreigen, doof voor de stem der rede en van het gezond verstand!

Aan die Protestanten, wier hart op de rechte plaats zit, wil de Schrijver het gevraagd hebben, of men, ter goeder trouw gesproken, wel zooveel gevaar zag in die Katholijken, die men zoo smadelijk van het terrein verwijderde; en of zij zelve niet bekennten moesten dat de vijanden van orde en rust, de voorstanders van beginselen, die elders het gezag en de vrijheid omverwierpen, veeleer aan de andere zijde van den scheidsmuur te vinden zijn? En toch met die menschen, die de referenien nagalmen van de revolutionnaire liederen uit den vreemde, waart gij nog onlangs tegen de Katholijken verbonden; met die trouwe helpers trokt gij dien scheidsmuur op, die de Katholijken van het tooneel des strijds verwijderd houdt! Zullen het de onzen zijn of de uwen, die in dat haghelijk oogenblik het sein geven zullen tot bewegingen, waarvan het einde en de gevolgen niet te voorzien zijn? Met dezulken evenwel hebt gij u vereenigd tegen ons, de verklaarde voorstanders van orde van wettigheid en gezag; tegen ons, met wie al wie het vaderland waarlijk lief heeft, zich had moeten verstaan om ons volksbestaan te behouden; maar wie men liever heeft willen beleedigen in ons gevoel van eer en eigenwaarde; wie men liever van zich heeft willen afstooten, en als onwaardigen isoleeren!

Die scheidsmuur moet omvergehaald worden, en dat wel ten spoedigste, ten einde eendragt de in stukken gebroken magt herstelle en opdat aller krachten tot het behoud van ons volksbestaan kunnen samen werken!

Wat werk van slechting kan echter door de Katholijken niet worden aangevangen. Zij mogen noch kunnen het niet; 't zou van hen ook niet willen gedaan zijn. Men zou het *pretentius* en verwaten noemen. Dit past der protestantsche meerderheid, welke dien muur optrok; maar vooral de leiders van die meerderheid, die tot dat heilloos werk bevel gaven en de eersten zijn zouden om daarvan de schadelijke gevolgen te ondervinden. Dat past die invloedrijke personen, die hun invloed misbruikten om kwaad te doen, dat ze zich te laat berouwen zouden; die hunnen invloed niet bezigden, daar waar eer en pligt gehooft het kwaad te keer te gaan.

Dat past bovenal de regering, aan wie, volgens den uitstekenden Robert Peel, staatkunde zoowel als platteland bevelen, niet het aanvuren, maar het beheers van de hartstogten en opgewondenheid der menigte.

Het gouvernement vertegenwoordigt, zoo als de Schrijver teregt aanmerkt, niet eene meerderheid slechts; maar het is de personificatie van 't geheel; het is de hooge vertegenwoordiger der Nederlandsche maatschappij, die niet mag, die niet wil ten gronde gaan. En daarom is het gouvernement geen partij, en kan het uit den aard der zaak geen partij zijn in die treurige verdeeldheid, waarin eigenbelang (althans bij de meesten) een veel grootere rol speelt dan beginselen. Die protestantsche strijd, die 3/5 der natie tegen 2/5 in het harnas jaagt, is vreemd aan het gouvernement, dat geene protestantsche, maar Nederlandsche belangen te verdedigen heeft. En hoe groot ook de vooringenomenheid moge zijn van den persoon, die tot eenen ministerieelen zetel wordt geroepen, van het oogenblik dat het koninklijk vertrouwen hem daarop heeft geplaatst, moet hij zich die hooge onderscheiding waardig toonen, door een onbekrompen gevoel van regtvaardigheid jegens allen; ook jegens hen, die men gewoon was weinig achtiging toe te dragen. Met kracht en vlijt moet alles worden aangewend, wat dienen kan, om die droevige scheiding, die van dag tot dag grooter wordt, te doen ophouden. Eene waarachtig wijze en verzoenende staatkunde kan daartoe veel doen. Het voorbeeld van boven gegeven, trekt vooral in ons land de oogen, en vindt gemakkelijke navolgers. Men brenge van den eenen kant de geschopte gemoederen tot bedaren, en doe van den an-

deren die traditioneele afkeerigheid verdwijnen, die bij verstandige lieden en brave burgers waarlijk niet gevonden moest worden. Tot dat laatste bestaat thans nog één middel, maar dat middel is in handen van het gouvernement. Men brenge Protestanten en Katholijken in de maatschappij te zamen; men dwinge hen tot zamenwerking ten algemeenen nutte; en spoedig zal men dit belangrijk resultaat verkrijgen, dat veel van de *theoretische* vooroordeelen door dagelijkschen omgang en praktische ondervinding zullen verdwijnen. Men zal dan zien, dat de Katholijken zoo hoos en zoo gevaarlijk niet zijn als men zich heeft laten wijs maken; dat zij gevoelen en handelen als menschen en Nederlanders. Trouwens die weinigen, die onder Willem I en Willem II in openbare betrekkingen geplaatst zijn geweest, heeft men er zich over te beklagen gehad? Waren er niet onder, die uitnuntien onder de meest uitmuntende ambtenaren en burgers?

Wat aan het tegenwoordige gouvernement de vervulling van dien pligt zoo veel lichter maakt dan alle vorige besturen, is het vrije standpunt, waarop het staat. Moesten vroegere régeerders den finantieelen toestand des lands achter een zwart gordijn verbergen; zochten zij onder den druk van een aantal hooggeplaatste personen, die de middelen kenden, om zich te doen gelden; moest nepotisme en bureaucratie, die alles voor zich alleen wilden, ontzien worden; thans is die toestand merklijk verbeterd. Openbaarheid is de ziel van de constitutioneele regering, die immers ook voor de Katholijken niets te verbergen heeft! Waar, ten gevolge der strenge afscheiding tusschen Kerk en Staat, deze laatste nagenoeg vreemd is geworden aan al wat in den boezem der Kerkgenootschappen omgaat; waar de Staat zelfs niet eens een *godsdienst der meerderheid* als zodanig erkent, daar is de nagenoeg geheele uitsluiting van de belijders der godsdienst van 2/3 der bevolking uit alle ook gouvernementen-betrekkingen, hooge en invloedrijke niet alleen, maar zelfs lage en onbeduidende, een ware ongerijmdheid, die ten spoedigste moet opgehouden, zal het tegenwoordig bestuur, dat niets gedaan heeft om de woede der anti-katholieke hartstogten te bestrijden, door de onpartijdige geschiedenis niet als onmedepligtig aan die fanatieke onverdraagzaamheid beschouwd worden.

De statistieken zijn daar, om te toonen hoeveel kwaad en door vorige besturen willens of onwillens gedaan is; hoe weinig Katholijken er, ook in die betrekkingen, die geheel van het gouvernement afhangen, geplaatst zijn. Men zou ze kunnen aanvullen door een pikante tegenstelling van het aantal katholieke Nederlanders dat tijdens het Fransch bestuur in 's lands dienst werkzaam was en allengs door Protestanten is vervangen. Doch wij vertrouwen dat die mededeeling niet noodig zijn zal, om bij onze bewindslieden de overtuiging te vestigen dat het hoog noodig is om te doen gevoelen, dat wij ook door andere banden aan den Staat verbonden zijn dan door die van belastingen en krijgsmacht; terwijl de Protestanten alzo langzamerhand als ambtgenooten en medeburgers zullen leeren kennen en hoogschatten diegenen, waartegen zij eenen onberedeneerden en ongegronden afkeer gevoeld hadden. Onbekend maakt onbemind, en om vooroordeelen weg te nemen, is niets beter dan de ondervinding dat men zich vergist heeft; om misverstand en wantrouwen te doen ophouden, is niets proefhoudender dan dagelijksche vertrouwelijke overgang.

Wordt die waarlijk schoone, waarlijk staatkundige wet door ons ministerie genomen, er is geen twijfel of zij zal gelukken, mits daarvan spoedig en niet eene krachtige hand werk worde gemaakt. Er is zoo veel, zoo magtig veel, van wat de Katholijken in vroeger dagen zich op den vaderlandschen grond getroosten moesten; zoo veel onregtvaardigheden bij en sinds de afschudding der Spaansche regering, strijdig met de wet en plegtige overeenkomsten ten hunnen nadeele gedaan en later bestendigd, welke zij om den wille des vredes en der vriendschap met landgenooten met liefde vergeten hadden; maar de behandeling bij de jongste verkiezingen ondergaan, heeft die oude wonden weer opengereten. Een waarlijk verstandig bestuur zal daarop heilzamen balsem gieten, zal de wonden genezen, de wantrouwendes vertrouwen inboezemen, de twistenden verzoenen en allen hereenigen onder de banier des Vaderlands, die voor 2/3 der bevolking zoo lang is geweest een zinnebeeld, waarvan zij de beteekenis niet kenden.

Hartelijk wenschen wij, dat Nederland in een tijd, waarin de godsdienstige partijschappen meer dan immer te voren eene hoofdrol spelen, voor de rampen, waarmee het bedreigd wordt, gespaard blijve. Grootendeels, wij zeggen het den Schrijver na, hangt dit af van de cordate en ferme houding van het ministerie. Men hebbe den moed het bestaande kwaad te erkennen en de wijsheid om het enige middel van herstel tijdig toe te passen. Hier moet het bestuur die regtvaardige en standvastige man zijn, waarvan Horatius spreekt.

*justum ac tenacem propositi virum
non civium ardor prava jubentium
non vultus instantis tyranni
mente quatit solida*

Mogt het dien pligt verontschamen, dan vreezen wij met den Schrijver dat de tegenwoordige scheuring onherstelbaar zijn zal; dat er aan geene verbroedering meer zal zijn te denken, en dat de in hun eergevoel gekrenkte Katholijken zullen volharden in hun besluit, om hunne staatsburgerlijke regten alleen in eigen kring uitte oefenen en bij wijze van protest geene andere dan Katholijken te stemmen; of, zooals op vele plaatsen reeds is geschied, zich geheel van de stemming zullen onthouden ten einde niet wederom de treurige rol van *dupes* te spelen; in beide gevallen het vaderland, dat men als hun vaderland niet erkennen wil, ten prijs latende aan den hartstogtelijken strijd der uiterste partijen, die het uitgeput en vermoord tot eene gemakkelijke prooi maken zouden voor zijne magtige naburen.

Zoo eindigt de open brief. Wij komen nader terug op de belangrijke waarheden, welke daarin worden medegedeeld.

Naar men verneemt is het vertrek van den heer van Nes, benoemd vice-president van Neêrlands-Indië, naar zijne bestemming; hetwelk in de maand Januarij zou hebben plaats gehad, uitgesteld tot de maand Maart; dit uitsstel zou in verband staan met de verdraging, welke de uitreis van den Gouverneur-Generaal, den heer Bruce, door Zr. Exc. ongesteldheid, heeft ondervonden.

TILBURG, 15 December. Op den tweeden Kersdag zal de *Nederlandsche Koninklijke Harmonie*, te dezer stede, een concert geven, waarvan de opbrengst bestemd is ten behoeve der armen van alle gezindten dezer stad. (N. R. C.)

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Maandag 16 December.

In deze zitting zijn overgelegd de bewijzen van eeds-afliegging in handen des Konings door drie benoemde leden, welke bewijzen nog in de vorige zitting tot hunne toelating ontbraken. Deze stukken worden in handen gesteld der vorige daartoe benoemde commissie, welke, na onderzoek ze in orde bevinden en alzo tot de toelating der nieuwe leden, zijnde de heeren van Lidth de Jende, Cremers en van Heeckeren van Wassenaer, adviseren — Dienovereenkomstig wordt besloten.

De gemelde heeren, daarop in de zaal binnengeleid, nemen alnu zitting.

De voorzitter deelt mede, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot hare voorzitters, de heeren: Cost Jordens, van Rijkvorsel, Philipse en van Meurs; en tot tweede voorzitters, de heeren: van Nijssen, van Pannerden, van Roijen, van Sasse van Yssel en van Rhenen.

Voorts deelt de president mede de verkiezingen door de afdeelingen van de commissiën van rapporteurs voor de verschillende bij de Kamer ingekomen wets-ontwerpen.

Is ingekomen eene missive van den minister van buitenlandse zaken, daarbij inzeggende een afschrift van de tusschen Nederland en Pruisen op 17 November jl. te Berlijn gesloten overeenkomst betrekkelijk de wederzijdsche uitlevering van boosdoeners. Voor kennisgeving aangenomen.

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen de 1ste en 2de hoofdstukken van de Staatsbegroting voor het dienstjaar 1851. Verzendend naar de afdeelingen.

De commissiën van Rapporteurs zijn gereed met hare algemeene verslagen over de drie volgende wets-ontwerpen, te weten:

- 1°. omtrent het registratie-regt voor brieven van naturalisatie.
- 2°. betrekkelijk het verleenen van naturalisatie aan onderscheidene personen; en
- 3°. wegens de begroting der kosten van de droogmaking van het Haarlemmermeer.

De dag der beraadslaging over deze ontwerpen zal nader worden bepaald.

De commissie, in wier handen was gesteld het verzoek om ontslag door den griffier den griffier der Kamer, baron de Geer van Jutfaas, heeft deswege, bij monde van den heer Philipse, verslag uitgebracht. Ten slotte van dat verslag concludeert de commissie: 1°. het bedoeld ontslag aan den heer de Geer te verleenen; 2°. om den voorzitter der Kamer te magtigen dat ontslag schriftelijk ter kennis te brengen van den belanghebbenden; en 3°. om eenen naderen dag te bepalen, waarop, ter voorziening in de onistane vacature, zal worden overgegaan tot de verkiezing van eenen nieuwen griffier.

Met een en ander heeft zich de Vergadering vereenigd, terwijl tevens besloten is, op den dag der benoeming van eenen griffier, te gelijk over te gaan tot de verkiezing van eenen nieuwen commissie-griffier der Eerste Kamer.

Daarna is de vergadering gescheiden.

TWEDE KAMER.

Zitting van Maandag, 16 December.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den minister van Buitenlandsche Zaken, houdende toezending van een overeenkomst, den 17 November jl. tusschen Nederland en Pruisen gesloten, nopens de wederkeerige uitlevering van boosdoeners. — Drukken en ronddeelen. — In handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren van Goltstein, Wintgens, Storm, Storm van 's Gravensande en van Wijlick.

De beraadslagingen over de ontwerpen der Staatsbegroting voor 1851 worden daarop voortgezet, en wel over hoofdstuk III, departement van Buitenlandsche Zaken.

Bij de behandeling van art. 6 nopens de consulaten, heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken, in antwoord op de deswege door den heer de Man gemaakte aanmerkingen, te kennen gegeven, dat de regering wel is waar, ten vorige jare heeft toegezegd, dat er eene herziening van het stelsel der consulaten zou plaats hebben, doch die belofte niet in dien geest moet worden opgevat, dat het geheele stelsel zou worden opgeheven en een ander daarvoor in de plaats gesteld. Hij heeft bij deze gelegenheid wederlegd het denkbeeld,

als of we slechts één consul in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika zouden hebben. Ons land telt daar wel een tiental consuls, zoodat we er niet zoo verstoken zijn van tegenwoordiging, als men beweerd heeft.

Art. 15. *Geheime uitgaven* f 4000. De heer Storm verklaart zich daartegen. — De minister verdedigt dezen post, die in geenendeel strekt, om eene diplomatie van list en bedrog te onderhouden of aan te moedigen. Zoolang hij aan het departement is geplaatst, zijn stellig daarvoor geene uitgaven gedaan. Maar er zijn dikwerf uitgaven, waartoe de minister zelf, buiten zijne agenten om, wordt verplicht. — Bij stemming is het artikel aangenomen met 41 tegen 31 stemmen.

Al de overige artikelen van het hoofdstuk zijn zonder discussie en zonder stemming aangenomen. Ten slotte is het geheele hoofdstuk III (*Buitenlandsche Zaken*), op een bedrag van f 492,191, aangenomen met 49 tegen 14 stemmen.

Gedurende den loop dezer zitting, na de gewone schorsing, zijn ingekomen: 1°. eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot regeling van de verjaring der straffen, uitgesproken krachtens de wetten van 16 Mei 1829 en 1 Junij 1850. Verzendend aan de afdeelingen.

2°. Eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor den jare 1851. Verzendend aan de afdeelingen.

3°. het verslag van de Algemeene Rekenkamer voor den jare 1849. Gesteld in handen eener commissie, die zamen-gesteld wordt uit de heeren van Heemskerk, van Hoëvell, van Doorn, Hengst en van der Veen.

4°. eene missive van den minister van kolonien, ten geleide van rapporten omtrent het stelsel van kolonisatie in Nederland Indië; zijnde a het rapport van den commissaris-generaal Dubus, van 1 Mei 1827; b. de bijlagen; en c het advies van den luitenant-generaal J. van den Bosch, van 6 Maart 1829. — Nederlegging ter griffie.

De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebracht over de voordragt tot aanvulling van hoofdstuk V (Departement van Binnenlandsche Zaken), voor zooveel de kosten van het provinciaal bestuur aangaat. De voorzitter stelt voor, de discussiën te gelijk met die over hoofdstuk V.

De Minister van Binnenlandsche Zaken geeft te kennen, dat dit verslag moet worden gedrukt en dat hij voornemens is, een gewijzigd ontwerp van het geheele Hoofdstuk V aan te bieden, maar dat daartoe eenigen tijd wordt gevorderd. Hij geeft mitsdien in overweging, af te wijken van de orde, waarin de hoofdstukken voorkomen, maar te bepalen, dat een of meer hoofdstukken zullen voorgaan, tordat de bedoelde stukken zullen zijn gedrukt. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

De beraadslagingen worden geopend over het IV hoofdstuk, het departement van justitie.

In de avond-zitting is dit hoofdstuk afgehandeld en aangenomen, waarna het Ve hoofdstuk, Hervormde Eeredienst, in behandeling is gebracht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 December. Men denkt vrij algemeen dat het voorstel ter verzekering van eene waardiger viering van den Zondag, hetwelk vooral bij het ongodsdienstig gedeelte der bevolking veel afkeuring inoogst, door de Wetgevende Vergadering zal verworpen worden. Gebeurt dit, dan is zulks geenszins als eene nederlaag voor den verslaggever, den moedigen de Montalembert aan te werken; het zal een teeken des tijds zijn, en wel een zeer opmerkelijk teeken.

Overigens is nog aller aandacht gevestigd op het lot dat te beurt zal vallen aan het voorstel van Victor Lefranc met de strekking om de kieswet van 31 Mei, waarbij het algemeene stemregt eene beperking heeft ondergaan, op nieuw aan eene herziening te onderwerpen. Het schijnt dat de parlementaire vereenigingen in de straten Rivoli en des Pyramides huiverig zijn om aan het kiesregt weder meer uitbreiding te geven; althans zij achten eene herziening van de kieswet thans ontijdig.

MADRID, 10 December. De ministerraad was heden vergaderd. De senaat hield geen zitting. Morgen zal het budget in de Kamer van Afgevaardigden worden aangeboden.

— Men zegt dat de St. Ferdinand-Bank gisteren eene overeenkomst met de regering heeft gesloten, bij welke de Bank zich verbindt de noodige gelden voor te schieten voor het halfjaar rente der schuld.

ENGELAND.

LONDEN, 14 December. De *Standard* zegt dat men te Londen aanmerkelijk is te leu gesteld door het antwoord der Koningin op de bekende adressen der City en der universiteiten. Men had, zegt hij, eene krachtiger taal verwacht van de raadslieden der Kroon. Bij de woeste demonstratiën en ergerlijke tooneelen, die er hebben plaats gehad, paste het der Koningin niet, woorden te bezigen die de oneenigheid konden vermeerderen; zij heeft zich dus in haar antwoord zeer behoedzaam uitgedrukt; en dit mishaaft juist aan de weepzieke Protestanten, die thans Lord John Russel met impopulariteit bedreigen.

— In Turnwill-street (Clerkenwell) werd gisteren avond eene Chartistische meeting gehouden, alwaar veel hevige democratische gevoelens werden geopenbaard.

— Naar luid van een telegraphisch berigt uit Triëst zijn per Indische overlandpost aldaar aangekomen berigten uit Bombay en Hong-Kong. Er waren ernstige on-

enigheden losgebarsten tusschen den generaal Napier en den gouverneur-generaal markies van Dalhousie. Volgens de berichten uit China was het leger der opstandelingen tot op 60 (Eng.) mijlen van Canton voortgerukt; te Hong-kong geloofde men echter dat de troepen der regering later eenige voordeelen op de opstandelingen behaald hadden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 16 Dec. Prins von Leiningen, is door Oostenrijk, en luit.-gen. von Peucker door Pruisen, overeenkomstig het Olmutzer verdrag, benoemd tot commissaris voor Keurhessen. Men meldt, dat zij zulks ook zijn voor Holstein; slechts met last om eerst hunne zending in Hessen te volvoeren, en dan de Hertogdommen een uitstel te verleen, gedurende hetwelk zij door vooruitrukken eenige voordeelen over de Deenen zouden kunnen behalen.

— De aanvulling van het ministerie in den geest van Manteuffel (dat is, in den geest van de onderwerping der politieke inzichten zijner collegas, aan de door hem gevolgde politiek) schijnt uit de categorie der bureaucratie niet mogelijk te zijn, ofschoon von Raumer de portefeuille van eredienst op zich heeft genomen.

— De Bondstroepen zijn thans tot aan Melsungen, op vijf uren afstand van Kassel, voortgerukt.

BERLIJN, 15 Dec. De vrije conferentiën zullen nu bepaald den 23 dezer te Dresden eenen aanvang nemen. Het staatsministerie raadpleegt over de instructien voor den Pruisischen gevolmagtigde, graaf von Alvensleben, die bij de aanvaarding dezer zending als voorwaarde heeft gesteld, dat hij nauwkeurig omschrevene en stellige voorschriften zou moeten ontvangen, en die besloten heeft terug te treden, als zijne instructiën in Dresden niet aangenomen werden.

— Eene de pruisische staatkunde hevig gispende brochure is te Berlijn verschenen onder den titel: *De Staatkunde van Pruisen, en voert tot motto Hominum confusio et divina providentia regitus*. Men schrijft dit vlugschrift toe aan Prof. Stahl of aan v. Gerlach. Het wordt beschouwd als een manifest van de conservatieve partij.

WEENEN, 13 Dec. De Keizer heeft aan het leger zijnen dank betuigd voor den voortreffelijken geest en tucht, waardoor het zich in den laatsten tijd onderscheiden heeft.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Dec. De 60e verjaardag des konings wordt heden met de gebruikelijke plegtigheden gevierd. — Te Brussel wordt eene medaille geslagen ter gedenktienis aan de krachtige onderdrukking van den opstand te Aleppo.

— Een jong mensch, op heeter daad betrapt, toen hij in de Koninklijke bibliotheek platen sneed uit een prachtig exemplaar van Buffon's Natuurlijke Historie, is in staat van beschuldiging gesteld.

— De gezamenlijke professoren der Katholieke Universiteit te Leuven, hebben voor 856 francs ingeschreven voor het gedenkteken van H. M.

— Op den Noorder spoorweg is de nachttrein van cergisteren avond van Parijs, tegen eenige goederen wagens aangereden; de schok was zoo hevig dat drie waggons verbrijzeld zijn; eenige passagiers zijn daarbij omgekomen en velen deerlijk gekwetst. Slechts vier reizigers zijn hier aangekomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 December.

BEVALLEN (15 Dec.): S. T. L. C. Carp, geb. de Waal, Z. - H. E. Hanraads, geb. Rijnders, Z. - S. Willing, geb. van Buren, D. - A. B. M. Reket, geb. van Nie, D. — (16 Dec.): Judik Yzer, geb. van Gelder, Z. - H. A. Brak, geb. Leepel, D. OVERLEDEN (12 Dec.): A. S. Dirksen, 27 j.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 17 December.

Heden zijn verkocht 800 vaten nieuw Samos Rozijn tot f 84. ROTTERDAM, 16 Dec. Heden zijn verkocht 15 vaten Maryland Tabak, ex Leila.

Heden zijn alhier bij de Nederl. Handel-Maatschappij bij inschrijving verkocht voor assurateurs rekening: 1000 Oost-Ind. Huiden, per Jonge Cornelis tot 32 c.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 16 Dec. De aanvoer van Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden niet groot, dezelve is langzaam tot nagenoeg vorige prijzen, zoo ter verzending als aan consumptie, opgeruimd. Jarige dito prijshoudend en schaarsch aangevoerd. Rode soorten, zoo vreemde als inlandsche, ruimer ter veil en iets lager afgegeven. Poolische zonder handel.

In publieke veiling is van de van Beirut aangebrachte Kubanka, slechts eene kaveling verkocht, de restant opgehouden en van de Rode Egyptische is 10 lasten verkocht.

Puikje jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 f 231, 240; Mindere en afwijkende f 195, 210; puikje N. Zeeuws., Vlaams.

en Overm. 1850 f 222, 234; Mindere en afwijkende f 195, f 204; Blaauwe f 180, 204; 161/2 & n. Hoogl. Kleefsche f 275; 162/2 & jar. dito f 270, 275; 163/2 & o. dito f 280; 160/2 & ger. nieuwe Bovenlands. f 240. In publieke veiling: 146/2 & rode Egyptische f 160, 163; 161/2 & Kubanka, van Beirut f 235.

Rogge, Zeeuwsche en Vlaamsche f 3 lager. Vreemde Ongevroogde in eenen doen, doch met minder handel. Gedroogde Baksoorten als voren.

Zeeuwsche en Vlaamsche jarige f 165, 180; Zeeuwsche en Vlaamsche nieuwe f 171, 186; Noord-Brabantsche dito f 156, 180; 150/2 & Rost. f 180; 150/2 & Frans. f 177, 178; 144/2 & Wittinne f 164; 144/2 & dito f 153, entr.

Gerst. Zeeuws. en Vlaamsche f 3 lager met vrij goeden aanvoer en ongenegen koopers. Vreemde soorten als voren.

N. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 117, 126; dito dito en dito Zomer f 103, 117; 138, 140/2 & Deens. f 138, 150.

Ilaver. Zeeuws. en Inlands. wederom f 3 lager, maar alzo opgeruimd. Zeeuws. en Polder Korte, N. f 81, 99; Dito en dito Voeder f 66, 84.

Boekweit ruim prijshoudend en sommige puikje partijen zelfs iets hooger verkocht. Nieuwe Noord-Brabantsche op 140/2 & f 180, 182; dito Groot-Brabantsche f 179, 182, Jar. dito dito f 160; Fransche f 150; Nieuwe dito f 162.

Paarde- en Daivenboonen flauw en iets lager. Nieuwe Zeeuws. Paardeboonen f 138, 147; jarige dito dito f 138, f 147; nieuwe Duivenboonen f 159, 165.

Erwtten. Blaauwe als voren. In publieke veiling zijn verkocht: Circa 24 last min en meer besch. Deens. van f 5 tot f 5,10, 8 l. min en meer besch. dito f 4,40 tot 4,50, 35 l. Graauwe, van Libau aangebragt f 6 tot 6,10, 15 l. dito, van Libau aangebragt f 5,10 tot 5,40. — Nieuwe Walchers. Blaauwe f 219, 249; dito Zeeuws. dito ordinaire f 195, f 246; dito dito dito groote f 255, 270; dito dito Witte f 180, 210.

Witte en Bruineboonen in eenen doen: Walch. Witte f 210, f 261; Zeeuws. dito f 210, 240; dito Bruine f 210, 255.

Koolzaad prijshoudend, puikje soorten schaarsch; verkocht: goed Zeeuws. 52, 53, 53 1/2 & minder en Flakkeesch van 46 tot 51 &. — Zomerzaad als voren. — Lijnzaad in een doen. — Hennipzaad, Nieuw Inlands. wordt op f 180 gehouden. — Kanariezaad redelijk aangevoerd en van f 7,25 a 7,56, per Mud verkocht. — Bruin Mosterdzaad, Nieuw f 15, 18, Geel dito dito f 10, 12 per Mud. — Raapkoeken f 57, 60. — Lijnkoeken f 75, f 100 per 1040 St.

Ter beurze is verkocht: Tarwe, 162/2 & n. Hoogl. Kleefs. f 270; 160/2 & jar. dito f 265. — Rogge. 148/2 & Koers. f 178; 140, 141/2 & Archangel f 150, 153; 144/2 & Russische f 156. — Gerst, 130/2 & Libau f 130.

SCHIEDAM, 16 Dec. Moutwijn per Ned. vat zonder fust f 10; Jenever f 13,50, Amst. Proef f 14,75; zonder de belasting.

ANTWERPEN, 16 Dec. Heden zijn verkocht: 800 b. Domingo Koffij en 20,000 kilo Stamp-Suiker.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	16 DEC. 4 1/2 u. geb.	17 DEC. 4 1/2 u. geb.
NEDERL., Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	56 1/2	56 1/2
Dito Dito	66 1/2	66 1/2
Dito Dito	86 1/2	87 1/2
Dito Obligatien O. I.	86 1/2	86 1/2
Amortis. Syndic.	87 1/2	87 1/2
Handel-Maatschappij	110	110
Aand. Rijn-Spoorweg	89 1/2	
Aand. Holl. S. M.		
Obligatien		
BELGIE, Obligatien 1844		
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2		
Dito bij Rotsch en Volksw.	47	46 1/2
FRANKRIJK, Obligatien	3	34 1/2
SPANJE bij Ardoins f 85	12 1/2	12 1/2
Dito Dito f 510	12 1/2	13
Dito Onbep. Stukken	12 1/2	12 1/2
Dito	39	39 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.	33 1/2	33 1/2
Coup. Ardoins	8 1/2	8 1/2
Passive		
Fransche Uitgest.	3 1/2	4 1/2
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	35 1/2	35 1/2
Dito Dito	35	35 1/2
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	105	104 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	104	103 1/2
Cert. bij d°. 1831 en 1833	93 1/2	93 1/2
Dito	93 1/2	93 1/2
Dito bij Hope	86	86 1/2
Dito bij Stieglitz en Co.	85 1/2	85 1/2
Dito bij d. 5de Serie	85 1/2	85 1/2
Cert. te Hamburg	5	
Inschrijving in Assignat.	6	
Cert. van dito	64 1/2	64 1/2
POLEN, Aand. a fl. 500	144	
Dito met Lot. 500		
AMERIKA, Bank-Actien		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt. 71 1/2	71 1/2
Dito Nieuwe	2 1/2	38 1/2
Dito Nieuwe	5	76 1/2
Ween Bank bij Goll en Co.		
Dito	4	
Aand. met Loting fl. 500	f	
Nieuwe dito	250	
NAPLES, Cert. Lam en Bouwer 5 pCt.		
BRAZILIE te Londen 1824	5	89 1/2
Dito Leening 1843	5	
Dito f 200		
PERU	79 1/2	80
MEXICO	5	33 1/2
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	32 1/2
New GRNADA 6 pCt. nu	1 1/2	18 1/2
ECUADOR	3 1/2	3 1/2
Coup. Ecuador	f	
Grieken	3 1/2	3 1/2
Blaauwe Grieken onb. 2 1/2; f 500 2 1/2, 3; Uitg. Gren. 4 1/2; id Ven. 12 1/2; Denemarken 5 pCt. 98 1/2, 1.		

In Binnenl. fondsen was de stemming iets aangename.

Buitenl. fondsen leverden weinig meldingswaardigs en waren meest alle onveranderd. Zuid-Amerik. fondsen over het geheel zeer gewild en met kooplust in alle soorten, bijzonder in Mexicanen welke op 1 pCt. in koers zijn gestegen.

Binnenlandsche fondsen sloten laat beurs zeer gewild.

Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pc., Prolongatie 2 1/2 pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

2/m. Parij-36; Zigt Parij 36 1/2; 2/m. Londen 11,67 1/2; Zigt Londen 11,72 1/2; 2/m. Hamburg 35 1/2; Zigt Hamburg 35 1/2; 3/m. Lissabon 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersburg 1,82.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 16 Dec. Belg. leen. 2 1/2 pc. 49 1/2; 5 pc. 57 1/2; 1840, 5 pc. 98 1/2; Spanje Ard. 5 pc. 12 1/2; Binnenl. 3 pc. 33 1/2; Coupons —; Rom. Leening 75 1/2.

MADRID, 11 Dec. Spanje 3 pc. 34 1/2; 5 pc. 14 1/2; Uitg. Schuld 3 1/2; Coupons 7.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 23,75 a	Pruissische	f 84 1/2 a
Napelsche	—	Spaansche	—
Div. in fSt.	11,62 1/2	Hamb. Russ.	37
Eng. Russen	—	Russ. in Z. R.	36 1/2
Fransche	55 1/2	„ Pap.	—
Belgische	55 1/2	Pools. in Fl.	26 1/2

SPECIE-COURS.

Gouden Specien.

Stukken a f 10 per Stuk	f 9,65 a 9,70
Oude Gerande Dukaten	5,60 a 5,70
Wigtige Souvereinen	11,75 a 11,85
„ Pistolen	9,55 a 9,65
Stukken van 20 Francs	9,35 a 9,45
Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. & fljn	10 1/2 a 11 1/2 pc.

Zilveren Specien.

Piasters	per Stuk f 2,55 a 2,60
Stukken van 5 Francs	2,34 a 2,37
Brabandsche Kroonen	2,65 a 2,70
Fransche	2,70 a 2,75
Pruissische Daalders	1,74 a 1,77
Zilver 1000 a 980	f — a —
„ 900 a 700	104, — a 104,60

SCHEEPSTIJDINGEN.

DORDRECHT, 16 December. Aangaande het schip Jan van Hoorn, Kapt. Bouten, van Batavia naar Rotterdam, te Brouwershaven binnen, wordt volgens brief van den kapitein gemeld, dat hij den 8 dezer een loods aan boord genomen had; den 12 met dikke mist had hij een kof voor de boeg gehad en daardoor schade bekomen; vervolgens was hij met peil hoog water op de steile punt van den Banjaard geraakt, doch na het over boord werpen van een gedeelte zijner lading en met assistentie weder in vlot water gekomen.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 16 Dec. P. Don, Erato, Triest. - W. Smith, Batavier, (s.) Londen - W. Wintle, Earl of Auckland, (s.) id. - J. Cross, Camerton, (s.) Hull. — Gisteren nog: T. Dawson, Clara, Hull.

UITGEZEILD:

HELVOET, 16 Dec. J. Greig, Balmoral, Leith.

GEPRAAIDE SCHEPEN

Kapt. Hilbrands van Suriname in Texel binnen, rapporteert dat in het Engelsch-Kanaal van een loods voorzien is geworden het schip Lucia Maria, Kapt. Barends, van Batavia naar Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

SOURABAIJA en SAMARANG, Visser, Boerhave: 4,697 b. Koffij. Gebr. Notteboom; 164 k. Indigo, N. B. M.; 3 k. dito. P. A. van Es & Comp. 2,312 b. Bindr., C. Vlierboom en Zoon; 500 st. Huiden, 35 v. Tamerinde, 8 k. Indigo, 2 k. Diversen. Order.

AANBESTEDINGEN.

Woensdag, 18 December. Aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, ten 2 ure: Het zesjarig onderhoud der duinen en duimbeplantingen op het eiland Vlieland van den 1 Januarij 1851 tot ult. December 1856.

— Donderdag, 19 December. Aan het bureau der Artillerie-Stapel en Constructie-Magazijnen te Delft, ten 10 ure: De levering van hout, verscherende behoeften en gereedschap, ten behoeve van voorschrevene magazijn. (Bij inschrijving).

— Vrijdag, 20 December. Aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, ten 12 ure: Het gedurende den jare 1851 onderhouden van den grooten weg der 2de klasse N°. 1 van 's Hertogenbosch naar de rivier de Maas, bij het fort Crevecoeur.

— Vrijdag, 20 December. Aan het lokaal van het Gouvernement te Zwolle ten 12 ure: Het driejarig onderhoud van de Provinciale tuin- en grindwegen in Overijssel, met de daarbij behoorende beplantingen, bruggen, duikers, beschoeiingen, scheeringen, mijl en andere palen, tolhuizen, tolboomen, benevens alle verdere werken, hetwelk aanvangt 1 Januarij 1851 en eindigen zal ult. December 1853, in drie percelen.

— Vrijdag, 20 December. In een der vertrekken van het Akademiegebouw te Leiden, ten 12 ure: Het onderhouden van al de gebouwen, enz., tot genoemde hoogeschool behoorende, benevens het verrigten van eenige herstellingen aan dezelve; en zulks voor den tijd van een jaar, ingaande met den 1 Januarij 1851, en eindigende ultimo December deszelfs jaars.

ADVERTENTIE.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is heden van de pers gekomen en bij de meeste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

KARDINAAL N. WISEMAN, BEROEP

OP HET
GEZOND VERSTAND EN HET BETER GEVOEL

VAN HET
ENGELSCH VOLK,

BIJ DE
INSTELLING DER KATHOLIJKE HIERARCHIE.

ENGELAND.

Prijs 30 Cents.

Van deze allerbelangrijkste brochure werden door de Engelsche uitgeverij de Heeren Richardson & Co. op één dag meer dan 40,000 Exemplaren verkocht. Hun huis werd als het ware door de koopers bestormd.

OPEN BRIEF.

Een Katholijk Nederlander

AAN ZIJNE LANDGENOOTEN.

Prijs 50 Cents.

Wordt gevraagd tegen primo Februarij of eerder een **ONGEHUWD PER-**

SOON, van de R. C. Godsdienst; bewijzen van bekwaamheden en goed gedrag kunnende geven, en in staat als **MEESTERNECHT** een Kleermakers-Affaire waar te nemen. Hem zal bij kost en inwoning een matig salaris worden gegeven. Hierop reflecterende gelieve zich in persoon of met franco brieven te voegen bij de Gebr. REINCKE, op de Botermarkt te Leyden, bij wie men nadere inlichtingen kan verkrijgen. (729)

(731) Nog te bekomen, zoolang de geringe voorraad strekt, tegen f 7-00, de **vijfde Jaargang**, (1843-1847) van

DE HUISVRIEND;

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,

VERZAMELD DOOR J. J. A. GOUVERNEUR;

gebonden in nette cartonnen banden.

Afzonderlijke Jaargangen tegen f 1.75. Ieder deel bevat 26 vellen druks, ieder vel ongeveer 50, te zamen alzoo omstrecks 1500 bladzijden gewoon groot 8vo inhoudende.

Het Tijdschrift de *Vaderlandsche Letteroefeningen* geeft bij zijne aankondiging van het vijfde deel van dit Werk de volgende recensie:

„Wij haasten ons van heeler harte te betuigen, dat de Huisvriend ons zeer welkom was, dat hij aan zijn doel blijft beantwoorden, en dat de heer Gouverneur in volten nadruk de eere toekomst van zijne moeilijke taak met den gelukkigsten uitslag te volbrengen. Wie eene onderhoudende, afwisselende, nuttige en aangename lectuur verlangt, in eenen goeden geest geschreven, nu eens ernstig, dan vrolijk, doorgaans in behagelijken stijl, die schaffe zich den Huisvriend aan. Boven vele tijdschriften en albums van dien aard verdient hij de voorkeur, om den goeden geest, die in het geheele plan en de uitvoering doorstraalt. De inhoud is verdeeld in schetsen, verhalen, volksverlevingen, enz, in bijdragen tot natuur-, land- en volken-kennis, in stukjes ons maatschappelijk, bur-

gerlijk en huiselijk leven betreffende, in kleine stukjes van gemengden inhoud, in gedichten en rijmen. In ieder van deze rubrieken zal men veel aantreffen, wat men met groot genoegen, dikwijls met aandoening, niet zelden tot wezenlijk nut lezen zal. De stukken mogen van onderscheidene waarde zijn, over het geheel zal men de keuze moeten goedkeuren, en het zegt niet weinig, op den duur dezen lofte blijven verdienen. Moge dan de Huisvriend bij velen in stad en land met vriendelijkheid worden ontvangen, en daardoor beloond worden voor de moeite, die hij zich getroost! Ons blijft zijne komst eene welkome verschijning, en wij geven hem gaarne eene goede getuigenis op zijne reize mede. Hij blijve ons nog lange bezoeken!”

De Jaargang 1851 wordt weder als de vorige Jaargangen bij **intekening** uitgegeven, tegen f 3-00, tot welke intekening bij alle Boekhandelaren gelegenheid is.

GRONINGEN, 16 December 1850.

Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

CHINESCHE GEMBER — blank — kort van draad — heet en lekker, eerst kortelings versch aangevoerd.

JAPANSCH SOYA — in zwarte Glaskruikjes, beste dubbel overgekookte, voor 1 Gulden.

ENGELSCH PICKLES in alle soorten.

Geconijte **FRANSCH VUCHTEN**.

ENGELSCH en **DUSSELDORPSCH** **MOSTERD**.

GEZONDHEIDSRIJST, in Baaltjes à 50 c.

ZOUTBROODJES — fijne, echte Genua Olie — Eng. Peperment Pâte Regnaud — Pâte Reglise — Pâte Jujube.

VOICE LOZENGES van JOHN HOOPER & SONS, prepared from NELSONS PATENT GELATINE. Deze Geleischijfjes genezen schorheid, maken het zingen en spreken gemakkelijk, de stem helder en klinkend. Redenaars en Zangers zullen ze zeer nuttig vinden.

In het **VERKOOPHUIS** te Amsterdam, en in de bekende Dépôts der andere Steden. (732)

PRIJS-COURANT voor de regeling van het Regt van Successie, opgemaakt den 2 en 9 December 1850.

NB. Van de Effecten, achter welke geen Intrest ingevuld is, is dezelve onder de getaxeerde waarde begrepen.

BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			RUSLAND.			PORTUGAL.		
	2 Dec.	9 Dec.		2 Dec.	9 Dec.		2 Dec.	9 Dec.
Inscr. en Cert. W. Schuld. 2½ pc.	54 pc.	55½ pc.	Obligat. bij Hope en Co. 5 pc.	103 pc.	104½ pc.	Oblig. A°. 1840. thans . 4 pc.	33½ pc.	35 pc.
dito dito 3 " "	64 " "	65½ " "	" 1828 en 1829 . 5 " "	102 " "	104 " "	ditto A°. 1845. 4 " "	33½ " "	34½ " "
ditto dito 4 " "	84½ " "	86 " "	Inscr. op het Grootboek . 6 " "	61½ " "	63½ " "	ditto Binnenl. Schuld . 5 " "	40 " "	41 " "
Oblig. ten laste O. I. Bez. 4 " "	83½ " "	85 " "	Certificaten van dito . . 6 " "	62½ " "	64½ " "	ITALIE.		
Schuldbek. Amort. Synd. 3½ " "	86½ " "	87 " "	Inscr. in Metalliek . . . 6 " "	110 " "	110 " "	Cert. Monte di Milano, bij Sa-		
Schatkist-Biljetten . . . 4 " "	100 " "	100 " "	ditto en Cert 1831 33 5 " "	92½ " "	94 " "	portas, 5 pc. (1000 Lir. f 4000)	72 " "	72 " "
STAD AMSTERDAM.			Certif. Adm. Hamburg . . 5 " "	94 " "	96 " "	PAUSELJKE STAAT.		
Schuldbekentenissen 1829, 5 pc.	106 " "	105 " "	ditto dito Amsterd. . . 5 " "	94 " "	96 " "	Obligatien te Parijs . . . 5 pc.	73 " "	71 " "
Losrenten 1845, 4 " "	100 " "	99½ " "	Obligatien te Londen . . 5 " "	90 " "	97 " "	Geconvert. bij J. van Beek-Vol-		
STAD MIDDELBURG.			ditto dito 4½ " "	92½ " "	92½ " "	lenhoven, c. s. 5 pc.	73 " "	71 " "
Obligatien, gen. à 3 pc. 1 pc.	9 " "	9 " "	Inscr. en Cert. Hope en Co. 4 " "	84 " "	85½ " "	NAPELS.		
Kansbiljetten 6½ " "	7 " "	7 " "	ditto bij Stieglitz en Co. 4 " "	83 " "	85½ " "	Cert. bij Lamais & Bouw. 5 pc.	88 " "	88 " "
PARTICULIERE NEGOTIATION.			Poolsche Schatkist-Oblig. 4 " "	70 " "	73 " "	DENEMARKEN.		
Actien Nederl. Bank . . . 4 pc.	136 " "	136 " "	Aandeelen Polen 1829 . . . f 236.—	f 236.—	f 237.—	Obligatien 4 pc.	88 " "	89 " "
Aand. Handel op Naam 4½ " "	— " "	— " "	ditto dito 1835 " 140.—	" 140.—	" 141.—	do 3½ " "	79 " "	80 " "
Maatschappij in blanco 4½ " "	164½ " "	164½ " "	OOSTENRIJK.			do. genogot. te Londen 3 " "	72 " "	73 " "
Dito Amst. Entrepôt-Dok 4½ " "	96 " "	98 " "	Weenerb. bij Goll en Co. 5 pc.	76 pc.	78 pc.	do. d°. 1849, 1850. 5 " "	96½ " "	99 " "
Dito Holl. IJz. Spoorw. M. . . 59 " "	58 " "	58 " "	ditto dito 4½ " "	60 " "	62 " "	AMERIKA.		
Leening dito A°. 1844 . . . 4½ " "	97 " "	98 " "	ditto dito 4 " "	59 " "	62 " "	Obligatien 3 Steden . . . 5 pc.	102 " "	103 " "
Oblig. Rijn-Spoorweg . . . 4½ " "	86 " "	86 " "	ditto Supplem. G. en O. 4 " "	54 " "	56 " "	do. Cit Bk. in Louisiana. 5 " "	94 " "	94½ " "
ditto Haarlemmer-Meer 5 " "	101½ " "	102 " "	ditto bij Osy en Zoon . 5 " "	74 " "	76 " "	ditto Bank te Philad. bij Roths.		
ditto dito 4½ " "	97 " "	98 " "	ditto dito 4½ " "	58 " "	60 " "	ditto bij Hope N. . . 1 à 5500		
ditto dito 4 " "	89 " "	90 " "	ditto dito 4 " "	57 " "	60 " "	ditto dito " 5501 " 10000		
Maatschappij van 5 " "	63 " "	62 " "	Cert. Weener Obl. bij Goll 2½ " "	34½ " "	35 " "	MEXICO.		
ditto Weldadigheid, bij . . 5 " "	56 " "	55 " "	Obligat. Metalliek 5 " "	67 " "	70 " "	Oblig. Geconv. A°. 1846. 5 pc.	29 " "	30½ " "
(Vlaer en Kol. 4½ " "	52 " "	51 " "	ditto dito 4½ " "	52½ " "	54 " "	BRAZILIE.		
ditto Geo. O. V. Domeinen. . f 600.—	f 600.—	f 600.—	ditto dito 4 " "	50½ " "	52 " "	Obl. bij Rothschild 1824. 5 pc.	85½ " "	89 " "
ditto Conc. Res Parvae Crescent			ditto dito 3 " "	41½ " "	43 " "	Idem f 200 5 " "	84 " "	87½ " "
bij Ketwich en Voombergh . . 65 pc.	65 pc.	65 pc.	ditto dito 2½ " "	36 " "	37 " "	ditto bij Goldsmid 1843. 5 " "	83½ " "	85½ " "
Heemsk. en v. d. Broeke. . . 340 " "	340 " "	340 " "	ditto dito 1 " "	13½ " "	14 " "	d°. bij Samuel & P. 1839. 5 " "	83½ " "	85½ " "
Spengler en de Waal 176 " "	176 " "	176 " "	ditto rente Amst. 5 " "	73 " "	76 " "	COLUMBIA.		
Aand. ten Sande en Jarman . . 254 " "	254 " "	254 " "	Aand. Oostenr. Bank . . . 3 " "	f 1000.—	f 1030.—	Oblig. per resto Ecuador. . . . 2½ " "	3 " "	3 " "
Groese en Blancke 238 " "	238 " "	238 " "	ditto groot Fl. 500 " 820.—	" 820.—	" 820.—	VENEZUELA.		
Assur. Lankhorst en Ravesteyn. . 157 " "	157 " "	157 " "	ditto dito " 250 " 265.—	" 265.—	" 260.—	Obligatien 6 pc. thans . 3 pc.	30 " "	31 " "
Zuyderhoff en v. d. Poll. . . 129 " "	129 " "	129 " "	FRANKRIJK.			Uitgestelde Schuld 11 " "	11 " "	11 " "
Comp. A. L. Bouman 159 " "	159 " "	159 " "	Inschrijv. en Certificaten 5 pc.	86 pc.	87 pc.	NIEUW GRENADA.		
Beelen en Lugt 135 " "	135 " "	135 " "	ditto dito 3 " "	52½ " "	53 " "	Obligatien 6 pc. thans . 1½ pc.	17 " "	18 " "
A. van Bosse 139 " "	139 " "	139 " "	Act. in de Fr. Bank en Certific. f 1060.—	f 1075.—	f 1075.—	Uitgestelde Schuld 4 " "	4 " "	4 " "
Soc. van Levensv. bij P. Lahger-			BELGIE.			PERU.		
huizen, opgericht in 1807. 4 pc.	160 " "	160 " "	Obligat. 1838, 3 pc. de Franc	61½ pc.	61½ pc.	Obl. te Londen 6 pc. thans 4½ pc.	77 " "	79 " "
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.			ditto 1836, 4 " à 47½ ct.	77½ " "	77½ " "	Uitgestelde Schuld 34 " "	35 " "	35 " "
ENGELAND.			Losrent. 1840, 5 " f 12.—	96 " "	96 " "	WISSELKOERSEN.		
Actien in de O. I. Compagnie . . 270 " "	270 " "	270 " "	Inscr. en Cert. 2½ pc. de Franc	45½ " "	46½ " "	te Amsterdam.		
ditto " Bank 211 " "	212 " "	212 " "	Obligatien 4½ " } à 50 ct.	82½ " "	83 " "	Madrid op 3 m. f 2.40	f 2.40	f 2.40
3 pCts. Gered. Annuit. met rente. 95½ " "	96 " "	96 " "	PRUISSEN.			Lissabon " 3 " " 41.—	" 41.—	" 41.—
3 " Gecons. " 96½ " "	97 " "	97 " "	Aandeelen 1832 f 210.—	f 210.—	f 210.—	Napels " 2 " " 79.75	" 79.75	" 79.75
Wisselkoers f 11.60	f 11.60	f 11.60	SPANJE.			Parijs " Kort. " 56.—	" 56.50	" 56.50
			Oblig., A°. 1834 . . . f 85 5 pc.	124 pc.	124 pc.	Londen " " 11.67½	" 11.75	" 11.75
			ditto dito à f 510 . . . 5 " "	124 " "	124 " "	Hamburg " " 85.44	" 85.25	" 85.25
			ditto dito Onbepaalde 5 " "	12 " "	12 " "	Weenen " 6 w. " 25.—	" 27.00	" 27.00
			ditto dito A°. 1842 . 3 " "	37½ " "	38½ " "	St Petersburg op 2 m. " 1.81	" 1.82	" 1.82
			ditto Passive Schuld 4 " "	4 " "	4 " "			
			ditto Binnenl. Schuld . 3 pc.	32½ " "	33½ " "			
			Uitgest. Schuld, Parijs . . . 4 " "	4 " "	4 " "			